

Europäische Union. Europäischer
Fonds für regionale Entwicklung.
Evropská unie. Evropský fond pro
regionální rozvoj.

Tisková zpráva

Učme děti jazyk našich sousedů již od školky, zní z Žitavy

(Žitava, 14. 3. 2018) Zatím jen 15 mateřských škol z 280 v Libereckém kraji nabízí výuku němčiny. O to, aby se jejich počet zvýšil, usiluje projekt Jazyky sousedů v Euroregionu Nisa, v jehož rámci se dnes uskutečnila německo-česko-polská konference v Žitavě. Sešlo se na ní přes 70 zástupců mateřských a základních škol, odborníků, politiků. Shodli se na tom, že právě příhraniční regiony mají ty nejlepší předpoklady k vícejazyčné výchově dětí přirozenou formou, vzájemným setkáváním a předáváním zkušeností.

„Téma mnohojazyčnosti je v současné době o to naléhavější, že znalost jazyka našich sousedů začíná být důležitá nejen z hlediska kulturního a ekonomického, ale také vzhledem k situaci na trhu práce,“ vysvětluje Michaela Janyska, koordinátorka mezinárodní spolupráce na žitavské radnici. „Předškolní jazykové výchově je potřeba přizpůsobit vzdělávací systém a také zaškolit pedagogy. Naším cílem je ukázat, jak snadné může být osvojování jazyků, když se s ním začne v co nejučtější věku a tou správnou metodou,“ dodává Janyska.

Englisch ist ein Muss, Deutsch ein Plus

Již osm let začleňuje němčinu do školního vzdělávacího programu například mateřská škola Klášterní v Liberci. „Rodiče sice stále preferují angličtinu, ale čím dál víc chápou, že v našem regionu je právě němčina hodně důležitá – aneb jak my říkáme: Englisch ist ein Muss, Deutsch ein Plus,“ vysvětluje ředitelka Kamila Podrápská, která němčinu nepovažuje za cizí jazyk, ale za jazyk sousedů.

Metody výuky jsou ve školce samozřejmě přizpůsobeny věku dětí. „S němčinou se vlastně setkávají během celého dne – při obědě jim německy popřejí dobrou chuť, zeptám se, jak jim chutnalo...,“ vysvětluje Podrápská. „Dále pak máme 4x týdně německé patnáctiminutovky, v nichž si pomocí dvou maňásků s dětmi německy hrajeme. Ty nejmenší zpočátku jen reagují na pokyny ke hře, starší děti opakují krátké básničky a písničky, ty nejstarší už jsou schopny i jednoduše komunikovat na dětská témata.“ Pokroky jsou podle jejich zkušeností vidět již během půl roku.

„Naším cílem není naučit děti kvantum nových slovíček. Chceme, aby je setkávání s němčinou těšilo, aby pochopily, že se lze dorozumět i v jiném jazyce, aby melodii němčiny tzv. dostaly do ucha. To vše jim usnadní začátek výuky na základní škole,“ dodává ředitelka. Také návaznost je zajištěna, hodně dětí totiž pokračuje v němčině na liberecké ZŠ Husova, která ji nabízí již od 1. třídy.

V Žitavě je zájem o češtinu velký

I na druhé straně hranice se učitelé snaží nadchnout děti pro jazyk sousedů, tedy pro češtinu či polštinu. Názorným příkladem je ředitelka Lessing Grundschule v Žitavě Carla Renner, která zde výuku češtiny podporuje již od roku 2000. „Jsme kontaktní školou pro intenzivní výuku češtinu a musím říct, že zájem o ni je obrovský. Svědčí o tom i fakt, že česky se u nás učí všichni žáci od 1. do 4. třídy,“ potvrzuje Carla Renner. „Úzce při tom spolupracujeme s 1. základní školou v Hrádku nad Nisou

a také se 3. základní školou v Bogatyni, pořádáme společné výlety, sportovní hry, vlastivědné projekty a mnoho dalšího.“

Zkušenosti ze Sárska

O zkušenosti se zaváděním mnohojazyčnosti do mateřských a základních škol na francouzsko-německé hranici se na konferenci podělila Eva Hammes-Di Bernardo z Ministerstva pro školství, kulturu a vědu Sárska: „Výsledkem úspěšných přeshraničních projektů, které zde byly realizovány v letech 2000 až 2015, je fakt, že 200 z 480 mateřských školek v Sársku je v současné době dvojjazyčných a stále přibývají další.“ Děti si zde osvojují řeč metodou jazykové imerze, tedy dá se říci „vnořením se do každodenní jazykové koupele“, která je velmi efektivní a je uplatňována i v českých školkách.

„Rádi bychom se sárskými zkušenostmi inspirovali a něco podobného nastartovali i u nás v Euroregionu Nisa,“ říká Michaela Janyska. „Na konferenci zaznělo v tomto směru mnoho podnětů, vznikla kontaktní síť zařízení, která předškolní jazykovou výuku podporují a na které se je možné v případě zájmu obrátit, mnoho učitelů odtud odjíždí s konkrétními návody, jak cizí jazyk ve svém zařízení začít učit. Velmi podstatná je ale také politická podpora. Právě v tomto ohledu je Sársko velmi daleko, protože mají zakotven na základních školách od první do čtvrté třídy povinný francouzský jazyk. Tím vyrůstá generace dětí, která bude mít silnou vazbu na region, kde žije a ráda v něm zůstane. V našem Euroregionu na německé straně bychom si přáli, aby zůstávalo více mladých lidí právě tady,“ uzavírá Janyska.

Konference byla pořádána městem Žitava a městem Liberec, a to v rámci projektu Sousedské jazyky v Euroregionu Nisa (ERN 0494), podporovaného Evropskou Unií z Evropského fondu pro regionální rozvoj. Uskutečnila se pod záštitou Thomase Zenkera, primátora města Žitava, a Tibora Batthyányho, primátora města Liberec.